

STROJÁRSTVO

S A R I O

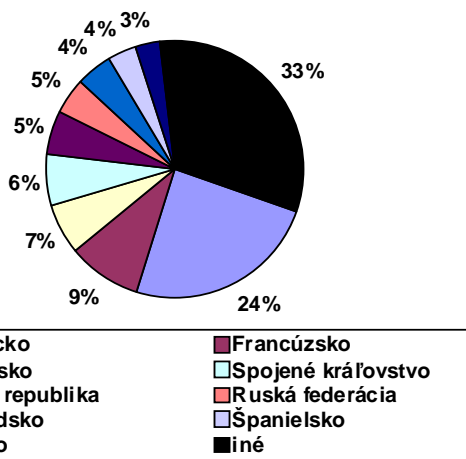
Slovenská agentúra
pre rozvoj investícií a obchodu

Strojárstvo - všeobecné informácie

Odvetvie strojárstva je ťahúňom celého priemyslu a priemyselnej výroby na Slovensku. Výroba dopravných prostriedkov je najsilnejším odvetvím strojárstva, za ktorým nasleduje výroba elektrických a optických zariadení. V porovnaní s predchádzajúcimi rokmi sa podiel strojárstva na celkovom priemysle SR zvýšil na 53,5%.

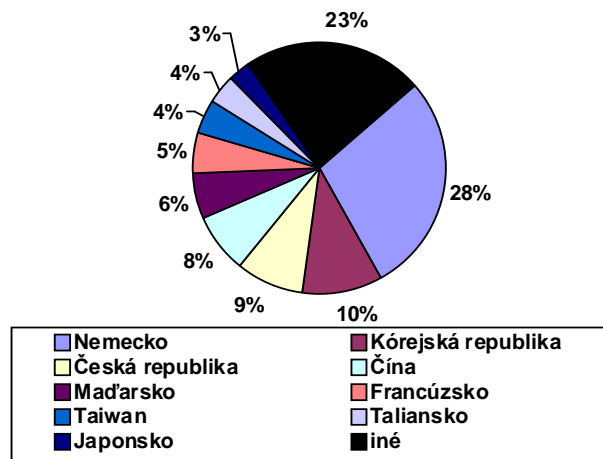
Pre rok 2008 existuje predpoklad ďalšieho rastu podielu strojárstva, najmä z dôvodu rozširovania výrobných kapacít automobilových výrobcov VW Slovakia v Bratislave, KIA Motors v Žiline a PSA PeugeotCitroen pri Trnave. S tým priamo súvisí aj rozvoj a expanzia subdodávateľskej siete v rámci ostatných subodvetví strojárstva, najmä vo výrobe kovov a kovových výrobkov, strojov a zariadení a elektrických a optických zariadení. Automobilový priemysel sa v roku 2007 podieľal 35,24% obratom na celkovom priemysle SR a 39,7% podielom na celkovom vývoze. Slovensko sa v roku 2007 zároveň stalo najväčším producentom automobilov v prepočte na 1000 obyvateľov na svete. To v súčasnosti predstavuje 106 automobilov. Túto pozíciu by si malo posilniť už spomínaným rozšírením výroby automobiliek v roku 2008. Kým v roku 2007 bolo vyrobených celkovo 571 071 automobilov, predikcie na rok 2008 už hovoria o číslach 640 000. V prospech ďalšieho rozvoja v najvýznamnejšom strojárskom subodvetví strojárstva hovorí aj fakt, že všetky automobilky etablované na Slovensku patria medzi desať najväčších producentov automobilov na svete.

Teritoriálna štruktúra exportu strojov a dopravných zariadení Január-Apríl 2008(SITC 7 Rev.4)

Zdroj: ŠÚ SR

Teritoriálna štruktúra importu strojov a dopravných zariadení Január-Apríl 2008(SITC 7 Rev.4)

Zdroj: ŠÚ SR

Tržby za vlastné výkony a tovar

Tržby zaznamenali nárast vo všetkých odvetviach strojárstva. Podľa očakávaní bol najväčší medziročný nárast tržieb zaznamenaný v odvetví výroba dopravných prostriedkov (27,3%). Tento trend sa pravdepodobne nezmení aj v nasledujúcich rokoch, udržanie pozície a vysoký medziročný nárast sa očakáva aj v odvetviach výroby kovov a kovových výrobkov a v elektrotechnike.

Tržby za vlastné výkony a tovar 2005-2007 (mil. EUR)

ŠKEČ	Popis	2005	2006	2007
28	Výroba kov.výrobných	1 239	1 432	2 004
	<i>index (100 = obdobie predch. roka)</i>	100	112	127
29	Výroba strojov i.n.	2 319	2 919	3 524
	<i>index (100 = obdobie predch. roka)</i>	100	121	109
331	Zdravotnícke a chirurgické prístroje a zariadenia	58	67	128
	<i>index (100 = obdobie predch. roka)</i>	100	113	174
34	Výroba mot.vozidiel	4 209	5 848	8 837
	<i>index (100 = obdobie predch. roka)</i>	100	134	137
35	Výroba ost.doprav.zar.	303	277	415
	<i>index (100 = obdobie predch. roka)</i>	100	88	136
	Priemysel spolu	34 706	41 920	52 765
	<i>index (100 = obdobie predch. roka)</i>	100	116	117

Zdroj: ŠÚ SR

*Od 1.1.2009 je oficiálnym platidlom EURO. Na prepočet údajov bol použitý priemerný výmenný kurz SKK/EUR daného roka. Medziročné zmeny (indexy) sú očistené o vplyv výmenného kurzu.

Tržby na zamestnanca 2005-2007 (EUR)

ŠKEČ	Popis	2005	2006	2007
28	Výroba kov.výrobných	43 000	50 000	67 000
	<i>index (100 = obdobie predch. roka)</i>	100	113	121
29	Výroba strojov i.n.	48 000	58 000	67 000
	<i>index (100 = obdobie predch. roka)</i>	100	116	105
331	Zdravotnícke a chirurgické prístroje a zariadenia	26 000	25 000	43 000
	<i>index (100 = obdobie predch. roka)</i>	100	91	155
34	Výroba mot.vozidiel	332 000	372 000	583 000
	<i>index (100 = obdobie predch. roka)</i>	100	108	142
35	Výroba ost.doprav.zar.	39 000	38 000	55 000
	<i>index (100 = obdobie predch. roka)</i>	100	94	132
	Priemysel spolu	66 000	80 000	98 000
	<i>index (100 = obdobie predch. roka)</i>	100	117	113

Zdroj: ŠÚ SR

*Od 1.1.2009 je oficiálnym platidlom EURO. Na prepočet údajov bol použitý priemerný výmenný kurz SKK/EUR daného roka. Medziročné zmeny (indexy) sú očistené o vplyv výmenného kurzu.

Počet zamestnancov

Najväčší nárast počtu pracovníkov bol zaznamenaný vo výrobe dopravných prostriedkov (16,9%), za ním nasleduje odvetvie výroby elektrických a optických zariadení (7%), výroby kovov a kovových výrobkov (6%) a odvetvie výroby strojov a zariadení (4%). Spolu v priemyselnej výrobe je 385 952 zamestnancov. V súvislosti s rozširovaním a nábehom nových výrobných kapacít v trojici automobiliek sa očakáva nárast počtu pracovníkov v odvetví výroby dopravných prostriedkov na 95 000 až 100 000.

Priemerný evidenčný počet zamestnancov 2005-2007

ŠKEČ	Popis	2005	2006	2007
28	Výroba kov.výrobných	28 927	28 662	30 039
	<i>index (100 = obdobie predch. roka)</i>	100	99	105
29	Výroba strojov i.n.	48 310	50 468	52 361
	<i>index (100 = obdobie predch. roka)</i>	100	105	104
331	Zdravotnícke a chirurgické prístroje a zariadenia	2 182	2 696	3 018
	<i>index (100 = obdobie predch. roka)</i>	100	124	112
34	Výroba mot.vozidiel	23 130	28 652	34 278
	<i>index (100 = obdobie predch. roka)</i>	100	124	120
35	Výroba ost.doprav.zar.	7 826	7 284	7 496
	<i>index (100 = obdobie predch. roka)</i>	100	93	103
	Priemysel spolu	528 478	522 426	540 098
	<i>index (100 = obdobie predch. roka)</i>	100	99	103

Zdroj: ŠÚ SR

Pridaná hodnota

S ratom tržieb rástla aj pridaná hodnota. Najväčší nárast pridanej hodnoty v roku 2007 bol opäť zaznamenaný vo výrobe dopravných prostriedkov (50,8%), za ním nasleduje odvetvie výroby elektrických a optických zariadení (18%). Mierny nárast pridanej hodnoty možno vidieť vo výrobe strojov a zariadení (2%) a došlo k stagnácii v odvetví výroby kovov a kovových výrobkov (0%).

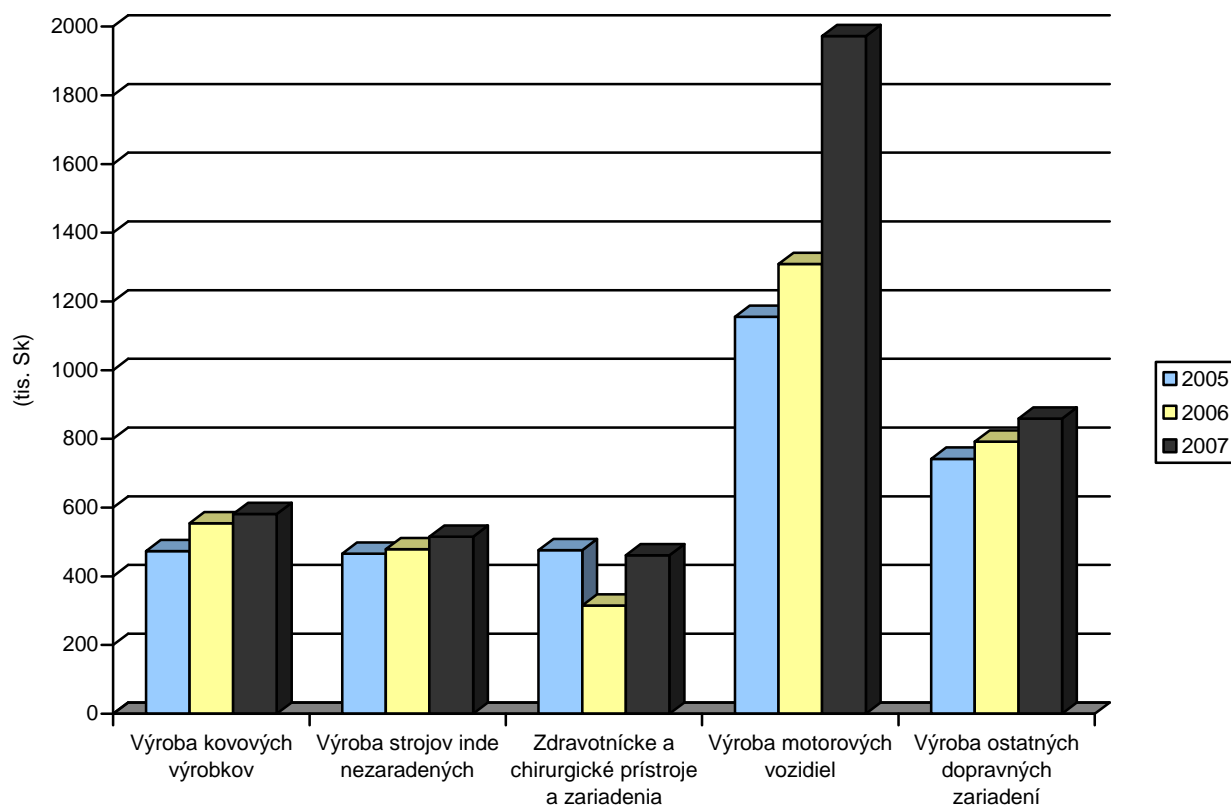
Pridaná hodnota na zamestnanca 2005-2007 (EUR)

ŠKEČ	Popis	2005	2006	2007
28	Výroba kov.výrobných	12 256	14 873	17 199
	<i>index (100 = obdobie predch. roka)</i>	100	117	105
29	Výroba strojov i.n.	12 074	12 859	15 245
	<i>index (100 = obdobie predch. roka)</i>	100	103	108
331	Zdravotnícke a chirurgické prístroje a zariadenia	12 333	8 456	13 646
	<i>index (100 = obdobie predch. roka)</i>	100	66	146
34	Výroba mot.vozidiel	29 927	35 142	58 376
	<i>index (100 = obdobie predch. roka)</i>	100	113	151
35	Výroba ost.doprav.zar.	19 226	21 262	25 428
	<i>index (100 = obdobie predch. roka)</i>	100	107	108
	Priemysel spolu	16 195	18 121	21 432
	<i>index (100 = obdobie predch. roka)</i>	100	108	107

Zdroj: ŠÚ SR

*Od 1.1.2009 je oficiálnym platidlom EURO. Na prepočet údajov bol použitý priemerný výmenný kurz SKK/EUR daného roka. Medziročné zmeny (indexy) sú očistené o vplyv výmenného kurzu.

Pridaná hodnota na zamestnanca 2005-2007 (tis. Sk)

Zdroj: ŠÚ SR

Mzdové náklady

Mzdové náklady sa medziročne, ako sa už stalo pravidlom, zvyšovali v rozpätí 10 až 23%. Pomerne vysoký nárast možno pripísať stavu, keď dochádza k saturácii v odvetviach strojárstva najmä v okolí automobilových klastrov, čo v tomto prípade zahŕňa najmä oblasť západného Slovenska (Bratislavský, Trnavský, Trenčiansky a Žilinský kraj). Rast konkurencie v oblasti získavania ľudských zdrojov spôsobuje dvojciferné medziročné nárasty miezd vo vybraných odvetviach strojárstva. Aj z toho dôvodu sa pozornosť prichádzajúcich investorov ako aj spoločností etablovaných na Slovensku momentálne upriamuje na stred a východ Slovenska, čo súvisí aj s postupným rozvojom dopravnej infraštruktúry a zlepšujúcimi sa podmienkami pre Just-In-Time dodávky.

Už tradične bol najväčší nárast miezd zaznamenaný vo výrobe dopravných prostriedkov (23%), za ním nasleduje odvetvie výroby strojov a zariadení (15%), ďalej výroba elektrických a optických zariadení (14%) a nakoniec odvetvie výroby kovov a kovových výrobkov (10%).

Priemerná mesačná mzda zamestnanca 2005-2007 (EUR)

ŠKEČ	Popis	2005	2006	2007
28	Výroba kov.výrobkov	444	494	579
	<i>index (100 = obdobie predch. roka)</i>	100	107	106
29	Výroba strojov i.n.	496	559	667
	<i>index (100 = obdobie predch. roka)</i>	100	109	108
331	Zdravotnícke a chirurgické prístroje a zariadenia	462	n/a	n/a
	<i>index (100 = obdobie predch. roka)</i>	100	n/a	n/a
34	Výroba mot.vozidiel	665	705	812
	<i>index (100 = obdobie predch. roka)</i>	100	102	104
35	Výroba ost.doprav.zar.	518	574	672
	<i>index (100 = obdobie predch. roka)</i>	100	107	106
	Priemysel spolu	472	522	612
	<i>index (100 = obdobie predch. roka)</i>	100	107	106

Zdroj: ŠÚ SR

*Od 1.1.2009 je oficiálnym platidlom EURO. Na prepočet údajov bol použitý priemerný výmenný kurz SKK/EUR daného roka. Medziročné zmeny (indexy) sú očistené o vplyv výmenného kurzu.

Investície

Po silných rokoch 2004 a 2005, kedy masívne investície smerovali najmä do výstavby a technologického vybavenia automobilových producentov, došlo v rokoch 2006 a 2007 k poklesu investícií do tohto odvetvia, napriek tomu sa udržali na pomerne vysokej úrovni (60-70%). To umožnilo odvetviám ako je výroba kovov a kovových výrobkov (55%) a výroba elektrických a optických zariadení (43%) poskočiť na popredné priečky. Investície do výroby strojov a zariadení v roku 2007 nedosiahli úroveň predchádzajúceho roku (97%).

Súčasný stav a trendy vývoja

Podľa publikácie *European Innovation Scoreboard 2007 Comparative Analysis of Innovation Performance*, definujúca skupiny krajín podľa inovačnej výkonnosti, zaradila Slovensko spolu s Bulharskom, Chorvátskom, Gréckom, Maďarskom, Litvou, Lotyšskom, Maltou, Poľskom, Portugalskom a Rumunskom do skupiny tzv. "dobiehajúcich krajín" ("Catching up countries"). "Dobiehajúce krajiny" sú pod priemerom EÚ vo všetkých oblastiach merania inovačnej výkonnosti krajín. Slovensko má najvyšší podiel zamestnancov v medium high-tech a high-tech výrobe, najmä vďaka relatívne malému trhu, na ktorom podniky pôsobia a vysokou koncentráciou automobilového priemyslu. Najväčší podiel financovania R&D na Slovensku má v súčasnosti stále vláda s 57%. Intenzita financovania R&D z podnikových zdrojov je 0.3%, čo radí Slovensko medzi najslabšie krajiny. Najväčšiu intenzitu v súčasnosti zaznamenáva Švédsko (4.6%).

Vo viacerých podnikoch strojárstva na Slovensku existujú kritické miesta vo výrobnej základni:

- nadbytočnosť strojových kapacít, ktoré nie sú naplno využívané a prispôbené reálnemu výrobnému programu v niektorých podnikoch
- vysoký stupeň fyzického a morálneho opotrebovania strojových kapacít
- výrobná technológia málo prispôsobiteľná novým a častejšie sa meniacim výrobným programom
- prevažujúce technologické usporiadanie pracovísk, existujúce rezervy pri využívaní bunkových výrobných štruktúr
- pretrvávajúce nedostatky v oblasti automatizácie, kontinualizácie materiálových tokov a v kompatibilitě s informačnými systémami
- nedostatočná inovačná schopnosť

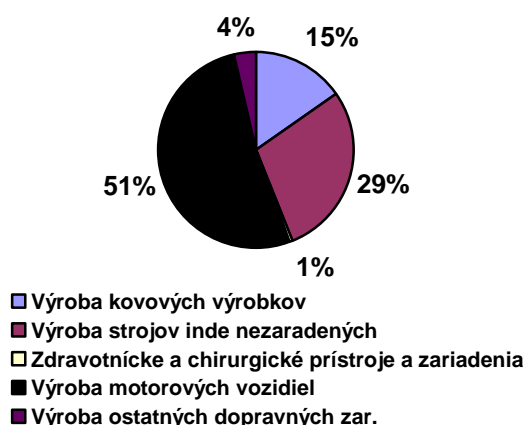
V prípade investícií prichádzajúcich na Slovensko možno vyzdvihnúť tieto trendy:

- produktová, technologická a regionálna diverzifikácia, s pozitívnymi dopadom na zamestnanosť a rozvoj v oblasti malého a stredného podnikania
- nastupujúce investície do inžinierskych činností, výskumu a vývoja a sofistikovanejších služieb (vrátane centier zdieľaných služieb)
- postupný prechod od semi-automatizovaných výrobných prevádzok vyznačujúcich sa vysokým podielom manuálnej práce k systémom s vyšším podielom robotizovaných pracovísk, čo súvisí aj s nastupujúcim problémom nedostatku pracovnej sily v niektorých odvetviach
- neustály tlak na zvyšovanie kvality, produktivity a flexibility dodávok ako nevyhnutnosť udržania a posilnenia konkurenčnej výhody

Udržania kontinuity zmieňovaných trendov a posilnenie dialógu súkromného a verejného sektoru je nevyhnutné pre udržanie zdravého rastu a konkurencieschopnosti strojárstva ako aj celého hospodárstva SR, najmä v súvislosti s rastúcou konkurenciou zo strany nízkonákladových krajín.

Slovensku sa darí udržať si nálepku atraktívnej krajiny pre nové investície. Hlavnými dôvodmi sú najmä dlhodobý vysoký hospodársky rast, stabilita politického prostredia, priaznivá daňová a pracovná legislatíva, kvalifikácia a disciplinovanosť pracovnej sily, stále priaznivý pomer miezd a produktivity práce. V súčasnosti k pozitívnemu imidžu prispeli aj vyjadrenia o vysokej pravdepodobnosti zavedenia spoločnej európskej meny EURO na Slovensku od 1.1.2009.

Tržby za vlastné výkony a tovar 2005-2007

Zdroj: ŠÚ SR

Príprava absolventov vysokých a stredných škôl

Nástup automobilovej výroby na Slovensku v uplynulých rokoch nastolil potrebu urýchlene riešiť problémy nedostatku kvalifikovanej pracovnej sily. Boli identifikované dva základné problémy a to:

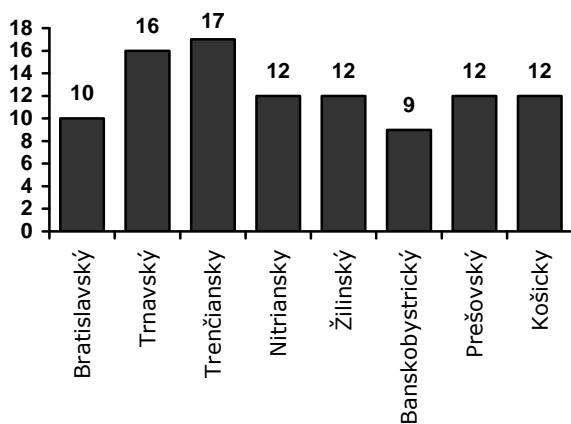
- 1) nedostatočný záujem o štúdium v oblasti strojárstva na stredných a vysokých školách
- 2) slabé materiálne vybavenie existujúcich škôl a učebné osnovy, ktoré nereflektujú aktuálne potreby trhu

Tento stav sa týka tak automobilového subodvetvia ako aj ostatných subodvetví v rámci sektoru strojárstvo. Automobilové subodvetvie však môže slúžiť ako príklad úspešnej spolupráce súkromného sektora a stredného a vysokého školstva. V rámci automobilového subodvetvia boli prostredníctvom Združenia automobilového priemyslu SR (ZAP SR) zriadené pilotné centrá, ktoré získali akreditáciu na vzdelávanie v prioritných odboroch. V súčasnosti funguje 9 pilotných centier na vybraných stredných odborných školách v každom kraj Slovenska a 4 samostatné satelitné pilotné centrá. Vyučovanie prebieha podľa učebných osnov prispôbolených aktuálnym potrebám praxe. Spolupráca sa odvíja aj v rámci ostatných subodvetví strojárstva.

Podľa výsledkov štatistík Ústavu informácií a prognóz školstva sa na Slovensku nachádza zhruba 100 stredných odborných, združených škôl a učilíšť, ktoré v školskom roku 2007/2008 otvorili učebné odbory so zameraním na strojárstvo.

V súčasnosti študuje na stredných školách v rámci odborov strojárského charakteru celkovo 17 905 študentov. Za minulý rok úspešne ukončilo štúdium 5 121 absolventov. Univerzity k septembru 2007 evidovali spolu 10 077 študentov na rôznych stupňoch štúdia dennej aj externej formy.

Počet stredných škôl so strojárskym zameraním – rozdelenie podľa krajov

Zdroj: UIPŠ 2007/2008

Spolupráca v sektore strojárstvo sa realizuje s nasledovnými univerzitami:

- Slovenská technická univerzita, Bratislava
- Technická univerzita, Košice
- Žilinská univerzita, Žilina
- Slovenská poľnohospodárska univerzita, Nitra
- Technická univerzita, Zvolen

Vysokoškolské štúdium minulý rok úspešne ukončilo 2 600 absolventov. Spolu so stredoškolskými absolventmi bol prílev nových kvalifikovaných pracovných síl v sektore strojárstvo za roko 2007 v počte 7 721. Toto číslo stále výrazne zaostáva za potrebami trhu práce v SR, kde podľa odhadov ZAP SR rozvoj automobilového priemyslu a nástup nových výrobných kapacít vyvoláva potrebu zamestnať 10 000 ľudí ročne. To však ešte nezahŕňa potreby strojárskych podnikov v ostatných dynamicky rastúcich subodvetviach strojárstva.

SWOT analýza

Silné stránky

- Dlhodobá tradícia strojárskej výroby
- Skúsenosti získané niekoľkoročným pôsobením podnikov automobilovej výroby
- Expanzia výrobných kapacít v automobilovej výrobe, produkcii ložísk a kotlov
- Dlhodobé budovanie dodávateľských sietí
- Rozvoj aktivít vo vývoji a dizajne
- Výhodná poloha z hľadiska logistiky, blízkosť západoeurópskych trhov
- Spolupráca verejného a súkromného sektora
- Cena práce, nízke daňové zaťaženie

Príležitosti

- Existencia nových, východných trhov, potenciál existujúcich trhov okolitých krajín
- Širšie zapojenie slovenskej vedy a výskumu
- Medzinárodné uplatnenie dodávateľskej bázy automobilového priemyslu
- Zvyšovanie technologickej náročnosti výroby a rozmach R&D
- Zapojenie miestnych výskumných kapacít, vrátane univerzít
- Rozvoj ľudských zdrojov ako predpoklad rozvoja sofistikovanejších činností

Slabé stránky

- Pretrvávajúci vysoký podiel práce na produkcii, nízka úroveň automatizácie
- Nedostatok kvalifikovaných pracovných síl v niektorých profesiách
- Učňovské vzdelávanie zaostávajúce za súčasnými trendmi a požiadavkami súkromného sektora
- Slabá inovačná schopnosť
- Rastúci vplyv automobilového priemyslu, úzka odvetvová špecializácia
- Absentujúce regionálne inovačné a rozvojové stratégie s ohľadom na potenciál strojárstva
- Nedobudovaná infraštruktúra v niektorých regiónoch

Riziká

- Strata konkurencieschopnosti, presun nákladovo orientovaných výrob do lacnejších destinácií
- Rast svetových cien ocele, cien energií a miezd v hospodárstve
- Nedostatok kvalifikovanej pracovnej sily, fluktuácia
- Nedostatočný a oneskorený rozvoj vzdelávacieho systému a školstva, zaostávajúci za súčasnými potrebami v jednotlivých odvetviach

Subodvetvia strojárstva – prehľad najväčších zamestnávateľov

Výroba stavebných a cestných strojov – ŠKEČ 29.52

V roku 2007 pokračoval rast v tejto výrobnjej skupine, kde sa zvýšili všetky pozorované ukazovatele oproti roku 2006. Očakáva sa, že tento rastový trend bude pokračovať aj v roku 2008.

Prehľad najväčších spoločností podľa krajov

Spoločnosť	Obec	Kraj
PPS Group	Detva	Banskobystrický
Stroje a mechanizmy	Dunajská Streda	Nitriansky
Way Industry	Krupina	Banskobystrický
Cestné a stavebné mechanizmy	Tisovec	Banskobystrický
Montáže	Trenčín	Trenčiansky
Strojstav	Nové Mesto nad Váhom	Trenčiansky
Montostroj	Senec	Trnavský
Machintec	Martin	Žilinský
Metalport	Košice	Košický
Globe Metal & Finance	Martin	Žilinský

Zdroj: ŠÚ SR 2007

Zdravotnícke prístroje a zariadenia – ŠKEČ 33.1

Výroba zdravotníckych prístrojov a zariadení zaznamenala v roku 2007 výrazný rast. Výrazne sa zvýšili tržby, pridaná hodnota ako aj výnosy a majetok. Vzástol aj počet zamestnancov. Tento stúpajúci priebeh sa očakáva aj v roku 2008.

Prehľad najväčších spoločností podľa krajov

Spoločnosť	Obec	Kraj
Unomedical	Michalovce	Košický
Olympus SK	Piešťany	Trenčiansky
Chirana Medical	Stará Turá	Trenčiansky
Chirana T.Injecta	Stará Turá	Trenčiansky
Chirana-dental	Piešťany	Trenčiansky
Protetika	Bratislava	Bratislavský
Neoprot	Bratislava	Bratislavský
Chirana	Stará Turá	Trenčiansky
Vagnerplast	Partizánske	Trenčiansky
Europin	Trenčianske Stankovce	Trenčiansky

Zdroj: ŠÚ SR 2007

Vzduchotechnické a klimatizačné stroje a zariadenia, výroba armatúr – ŠKEČ 29.23

Výroba vzduchotechnických a klimatizačných zariadení zaznamenala v roku 2007 pokles oproti roku 2006. Nárast bol zaznamenaný iba pri ukazovateli vývoz. Výrazná zmena nastala aj v počte pracovníkov, kde nastal pokles skoro o 400 zamestnancov oproti roku 2006.

Prehľad najväčších spoločností podľa krajov

Spoločnosť	Obec	Kraj
R.T.V. Coils	Nové Mesto nad Váhom	Trenčiansky
Klimak	Nitra	Nitriansky
Imos-systemair	Hamuliakovo	Bratislavský
Pastorkalt	Nové Zámky	Nitriansky
Marco-Climattech	Poprad	Prešovský
Euros Slovakia	Žilina	Žilinský
ISS Optimal	Bratislava	Bratislavský
Asek TZB	Hamuliakovo	Bratislavský
Klimati Team	Hlohovec	Trnavský
HPM Therm	Moravské Lieskové	Trenčiansky

Zdroj: ŠÚ SR 2007

Výroba kovových konštrukcií, energetických a manipulačných strojov – ŠKEČ 28

Výroba kovových konštrukcií a kovových výrobkov úzko súvisí s automobilovým priemyslom, čo malo dopad na ďalší rast tržieb (+21,2%), počtu podnikov i ďalších ukazovateľov. Tento pozitívny vývoj sa očakáva aj v nasledujúcich rokoch, kedy sa očakáva rast automobilového priemyslu ako aj dodávateľského sektora.

Prehľad najväčších spoločností podľa krajov

Spoločnosť	Obec	Kraj
SES	Tlmače	Nitriansky
Protherm Production	Skalica	Trnavský
Bekaert Slovakia	Sládkovičovo	Trnavský
Wertheim	Dunajská Streda	Nitriansky
IN Vest	Šaľa	Nitriansky
Profitube	Bratislava	Bratislavský
Obal-Vogel a noot	Nové Mesto nad Váhom	Trenčiansky
Kollar & J	Čachtice	Trenčiansky
Kohaflex	Banská Bystrica	Banskobystrický
Viena International	Martin	Žilinský

Zdroj: ŠÚ SR 2007

Stroje pre poľnohospodárstvo a lesníctvo – ŠKEČ 29.32

V roku 2007 vzrástli tržby v tejto výrobnej skupine o 6%. Počet pracovníkov klesol o 68 zamestnancov oproti roku 2006. Tento klesajúci trend pozorujeme aj v roku 2005. Pokles nastal aj vo výnosoch a nákladoch. Výrazne vzrástol vývoz a to o 47,7% oproti roku 2006.

Prehľad najväčších spoločností podľa krajov

Spoločnosť	Obec	Kraj
ZŤS Strojárne	Námestovo	Žilinský
Agrofinal	Hlohovec	Trnavský
Novkredit	Nováky	Trenčiansky
Premetal Mon	Prešov	Prešovský
Globe Metal & Finance	Martin	Žilinský
Movob	Prešov	Prešovský
Agrometal	Cífer	Trnavský
T.S.A.	Kežmarok	Prešovský

Zdroj: ŠÚ SR 2007

Potravinárske stroje a zariadenia – ŠKEČ 29.53

V roku 2007 vzrástli tržby o 16,7% a môžeme pozorovať i mimoriadne priaznivý vývoj salda zahraničného obchodu. Výnosy vzrástli o 29,2% a náklady o 27,3%. Počet pracovníkov vzrástol o 6,6%, čo je určité pozitívum z hľadiska zamestnanosti. Kladný výsledok má aj ukazovateľ vývoz oproti roku 2006.

Prehľad najväčších spoločností podľa krajov

Spoločnosť	Obec	Kraj
Casspos	Košice	Košický
Odenberg Engineering	Pezinok	Bratislavský
Potravinárske strojárne	Svidník	Prešovský
Rademaker Slovakia	Považská Bystrica	Žilinský
Milking	Bratislava	Bratislavský
ASN Metal	Nové Zámky	Nitriansky
RP Hujo	Štiavnik	Žilinský
Tatramat Quasar	Poprad	Prešovský
VOPS	Modra	Bratislavský

Zdroj: ŠÚ SR 2007

Výroba obrábacích a tvárniacich strojov – ŠKEČ 29.4

V roku 2007 tržby vzrástli o 33,7% a pridaná hodnota dokonca o 15,5%. Vývoz vzrástol o 5% a počet pracovníkov sa zvýšil o 236 zamestnancov. V porovnaní s rokom 2006 výrazne vzrástli výnosy o 36,3% a náklady takmer o 35%.

Výroba motorových vozidiel a motorov – ŠKEČ 34.1

Výroba motorových vozidiel je najsilnejšou skupinou celého slovenského strojárstva. Výroba automobilov a výroba automobilových komponentov sa príchodom troch svetových automobilových firiem každoročne zvyšuje, čo zvyšuje požiadavky na slovenské kapacity strojárkeho priemyslu. Tržby v tejto skupine vzrástli o 27%, pridaná hodnota o 31,2%, výnosy o 38% oproti roku 2006. V roku 2008 sa očakáva pozitívny vývoj tejto strojárkej skupiny. Počet vyrobených automobilov sa v roku 2008 odhaduje na 640 000.

Prehľad najväčších spoločností podľa krajov

Spoločnosť	Obec	Kraj
Volkswagen Slovakia	Bratislava	Bratislavský
KIA Motors Slovakia	Žilina	Žilinský
PCA Slovakia	Trnava	Trnavský
Faurecia Interior Systems	Bratislava	Bratislavský
VSS	Košice	Košický
Panax F.C.S.	Tvrdošín	Žilinský
LIAZ	Prešov	Prešovský
Rolbatech	Nitra	Nitriansky

Zdroj: ŠÚ SR 2007

Výroba dielcov a príslušenstva motorových vozidiel – ŠKEČ 34.3

Táto skupina je neoddeliteľnou súčasťou predchádzajúcej skupiny, pretože tvorí dodávateľský sektor automobilového priemyslu. V tejto skupine sme zaznamenali výrazný rast oproti roku 2006. Stúpol počet podnikov. Na Slovensko prichádzajú za automobilovými výrobcami mnohé zahraničné dodávateľské firmy, ktoré sa snažia znížiť logistické náklady, v dôsledku čoho vznikajú nové podniky hlavne v okolí Bratislavy, Trnavy, Žiliny, Nitry, Košíc. Rast bol výrazný v týchto ukazovateľoch: tržby +24%, pridaná hodnota +36%, počet pracovníkov +6 181. V roku 2008 a v ďalších 4-5 rokoch sa očakáva nárast dodávateľského sektora, ako aj príležitostí pre slovenské strojárne podniky. Dodávateľský sektor patrí preto k najperspektívnejším pre domáce podniky s možnosťou stať sa tzv. subdodávateľom v dodávateľskom reťazci.

Prehľad najväčších spoločností podľa krajov

Spoločnosť	Obec	Kraj
Faurecia Slovakia	Bratislava	Bratislavský
SAS Automotive	Bratislava	Bratislavský
ZF Sachs Slovakia	Trnava	Trnavský
HBPO Slovakia	Lozorno	Bratislavský
Matador Automotive	Vráble	Nitriansky
IAC Group (Slovakia)	Lozorno	Bratislavský
Tower Automotive	Malacky	Bratislavský
Valeo Slovakia	Košice	Košický
Brose Bratislava	Lozorno	Bratislavský
Plastic Omnium Auto Exteriors	Lozorno	Bratislavský

Zdroj: ŠÚ SR 2007

Ložiská, prevodové a ovládacie prvky – ŠKEČ 29.14

Priaznivý vývoj tejto strojárnej skupiny bol aj v roku 2007. Tento trend sa očakáva aj pre nasledujúce roky. Vzrástol počet podnikov a počet pracovníkov pôsobiacich v tejto strojárnej skupine. Tržby vzrástli o 12,5%, pridaná hodnota o 9,8%, počet pracovníkov o 1 011 osôb.

Prehľad najväčších spoločností podľa krajov

Spoločnosť	Obec	Kraj
INA Skalica	Skalica	Trnavský
INA Kysuce	Kysucké Nové Mesto	Žilinský
Sauer-Danfoss	Považská Bystrica	Žilinský
PSL	Považská Bystrica	Žilinský
Kinex – KLF	Kysucké Nové Mesto	Žilinský
Kinex	Bytča	Žilinský
Gewis – Slovakia	Handlová	Trenčiansky
Hriňovské Strojárne	Hriňová	Banskobystrický
ZŤS Sabinov	Sabinov	Prešovský
Mahle Engine Components	Dolný Kubín	Žilinský

Zdroj: ŠÚ SR 2007

Stavba a oprava lodí – ŠKEČ 35.1

V roku 2007 sa stavbou a opravou lodí podľa ŠÚ SR zaoberalo päť podnikov: Slovenské Lodenice Komárno, a.s., BPT Trade Bratislava, SP A P - Lodenica, s.r.o. Bratislava, KK Company, s.r.o. Vlkanová, Yachting s.r.o. Bratislava. Rast tržieb bol najvýraznejším ukazovateľom pri výrobe lodí, o 49,2% viac ako v roku 2006. Vysoký nárast bol aj pri vývoze o 47,1%, počet pracovníkov vzrástol o 80. V tomto roku 2008 sa očakáva rast v tejto skupine strojárstva.

Prehľad najväčších spoločností podľa krajov

Spoločnosť	Obec	Kraj
Slovenské lodenice Komárno	Komárno	Nitriansky
BPT Trade	Bratislava	Bratislavský
SP a P – Lodenica	Bratislava	Bratislavský
KK Company	Vlkanová	Banskobystrický
Yachting	Bratislava	Bratislavský

Zdroj: ŠÚ SR 2007

Výroba čerpadiel a kompresorov – ŠKEČ 29.12

V sledovaných troch rokoch vidieť stabilný priaznivý vývoj rozhodujúcich ukazovateľov úrovne výroby v tomto výrobnom odbore. Tržby vzrástli o 8,3%, pridaná hodnota o 2,7%. Výraznejší rast oproti roku 2006 bol pri výnosoch, kde nastal rast o 20%. Tento rastúci trend sa očakáva aj v roku 2008, predpokladá sa rast aj pre budúce roky.

Prehľad najväčších spoločností podľa krajov

Spoločnosť	Obec	Kraj
Embraco Slovakia	Spišská Nová Ves	Košický
Danfoss Compressors	Zlaté Moravce	Nitriansky
Ekom	Piešťany	Trenčiansky
CCN Slovakia	Považská Bystrica	Žilinský
Hydronika DEE	Bratislava	Bratislavský
Slovpump-Trade	Závodka nad Hronom	Banskobystrický
Revy mont	Šaľa	Nitriansky
AHP Hydraulika	Turčianske Teplice	Trenčiansky
Hydraulika DS	Dunajská Streda	Nitriansky

Zdroj: ŠÚ SR 2007

Výroba zariadení pre domácnosť – ŠKEČ 29.7

Výroba zariadení pre domácnosť mala v roku 2007 rastúci trend. V roku 2007 vzrástli tržby o 6,2%, pridaná hodnota o 33,3% oproti roku 2006. Pozitívne sa vyvíjali aj niektoré ostatné ukazovatele ako napr. rast počtu pracovníkov, rast výnosov, rast majetku.

Prehľad najväčších spoločností podľa krajov

Spoločnosť	Obec	Kraj
Whirlpool Slovakia	Bratislava	Bratislavský
Thorma výroba	Filákov	Banskobystrický
Dometic Slovakia	Filákov	Banskobystrický
Tatramat-ohrievače vody	Poprad	Prešovský
Thermo/Solar	Žiar nad Hronom	Banskobystrický
Kobok	Valaská	Banskobystrický
Pokrok	Žilina	Žilinský
ZUS Servis	Žiar nad Hronom	Banskobystrický
I.P.A. – Kovovýroba	Tornaľa	Banskobystrický
Elektrosystémy	Zlaté Moravce	Nitriansky

Zdroj: ŠÚ SR 2007

Výroba lokomotív a železničných vozňov – ŠKEČ 35.2

V predchádzajúcich rokoch bolo možné pozorovať v tejto skupine pokles v kvantitatívnych ukazovateľoch. Rok 2007 sa vyznačuje rastovou tendenciou. Tržby vzrástli o 28%, pridaná hodnota o 21%, vývoz o 25%, počet pracovníkov vzrástol o 265 oproti roku 2006. Predpokladá sa, že rast bude pokračovať aj v roku 2008.

Prehľad najväčších spoločností podľa krajov

Spoločnosť	Obec	Kraj
Tatragónka	Poprad	Prešovský
ZOS Trnava	Trnava	Trnavský
ZOS Zvolen	Zvolen	Banskobystrický
ZOS Vrútky	Vrútky	Žilinský
Zastrova	Spišská Nová Ves	Košický

Zdroj: ŠÚ SR 2007

Výroba ostatných strojov a zariadení – ŠKEČ 29.56

Do tejto skupiny sú zaradené všetky ostatné skupiny výrob strojárskeho charakteru, ktoré nie sú konkrétne špecifikované v predchádzajúcich 14 skupinách výrobných odborov. Bol zaznamenaný pokles tržieb o 2,4% a pokles výnosov o 3,8% oproti roku 2006. Pridaná hodnota vzrástla o 18,4% a počet pracovníkov o 190.

Prehľad najväčších spoločností podľa krajov

Spoločnosť	Obec	Kraj
BOHM Electronic Systems	Nové Mesto nad Váhom	Trenčiansky
Konštrukta-Industry	Trenčín	Trenčiansky
NCHZ Global Services	Nováky	Trenčiansky
Vojenský opravárenský podnik	Trenčín	Trenčiansky
ZTS-LR Najus	Dubnica nad Váhom	Trenčiansky
Gilbos Slovakia	Kechnec	Košický
Glunz & Jensen	Prešov	Prešovský
IDO EET	Levice	Nitriansky
LOBB	Banská Bystrica	Banskobystrický
Hormann Slovakia	Bratislava	Bratislavský

Zdroj: ŠÚ SR 2007

Použité informačné zdroje:

- 1) Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky – Odbor priemyslu a inovácií: Charakteristika vývoja strojárskeho priemyslu v roku 2007, máj 2007
- 2) TREND – Týždenník o ekonomike a podnikaní, [url] www.etrend.sk
- 3) Štatistický úrad Slovenskej republiky, [url] www.statistics.sk

S A R I O

Slovenská agentúra
pre rozvoj investícií a obchodu

Slovenská agentúra pre rozvoj investícií a obchodu
Martinčekova 17
821 01 Bratislava
Slovenská republika

Tel: +421 2 58 260 100
Fax: +421 2 58 260 109
e-mail: sario@sario.sk

Najlepšia európska investičná agentúra pre High-Tech 2007

www.sario.sk